

Stad
kommune

Vedlegg 01
Planprogram
Høringsutkast oktober 2026

Medverknadsplan

Kommuneplanen sin arealdel 2029-2041

1. Introduksjon
2. Prinsipp for medverknad
3. Målgrupper og tilrettelegging
4. Prosess
5. Metode
6. Sentrale tema

Kvifor er medverknad viktig i arbeidet med kommuneplanen sin arealdel?

Medverknad sikrar innbyggjarene moglegheit for innflyting på samfunnsutvikling, utforming av omgjevnader og prioritering av tenestetilbud (1). På denne måten er medverknad ein viktig del av lokaldemokratiet. Kommuneplanen sin arealdel er omfatta av Plan- og bygningsloven, der krav til medverknad er utdjupa i § 5-1 Medvirkning:

Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private.

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.

Medverknad i planprosessen bidreg til at alle som vert påverka av planarbeidet og andre interessentar får moglegheit til å påverke prioriteringar og planløysingar. Medverknaden skal særleg:

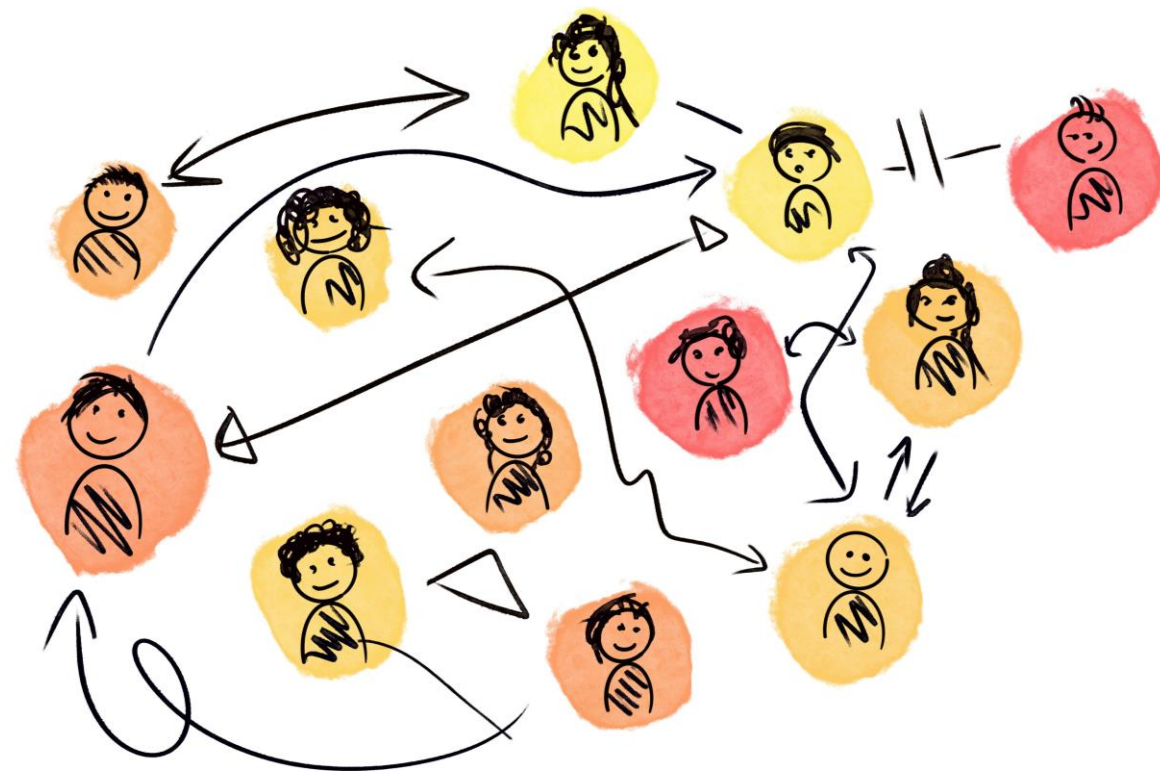
- Løfte fram ulike interesser og moglege arealkonfliktar tidleg i prosessen
- Bidra til eit betre lokalt kunnskapsgrunnlag rundt prioriterte tema
- Sikre særleg involvering av grupper som krev tilrettelegging
- Auke forståinga for samanhengen mellom arealbruk, naturforvaltning og kommunal økonomi

(1) https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/fagtema/medvirkning/id2961720/?expand=factbox2961724

Medverknadsprosessen

- Mål og ønska resultat:
kva ønsker vi at planen skal oppnå?
- Steg i prosessen:
korleis ser prosessen vår ut?
- Interessentar:
kven vert berørt av planen?
- Arenaer: kor skjer medverknaden?
- Aktivitetar: kva slags metodar nyttar vi?
- Kommunikasjonskanalar:
korleis når vi dei ulike interessentane?

Kjelde: DOGA Gnist kompetanse

6 prinsipp for medverknad

1. Tidleg involvering

Interessentar skal involverast før dei viktigaste vala er tatt.

2. Kunnskapsbasert tilnærming

Medverknadsprosessen vil byggje vidare på relevant kunnskap frå tidlegare prosessar.

3. Medverknad i heile kommunen

Det skal leggjast til rette for deltaking på ulike stader i kommunen. Kommunen skal arbeide aktivt for å nå grupper som vanlegvis ikkje deltek i planprosessar.

4. Målretta metodar

Medverknadsmetoden skal tilpassast tema og interessentar.

5. Openheit

Det vil bli informert tydeleg om:

- kva det er mogleg å påverke
- kva rammer og føringar kommunen må halde seg til
- korleis innspel blir registrert og vurdert

6. Universell utforming

Møte, informasjon og digitale løysingar skal så langt som mogleg vere universelt utforma. Kart, analysar og faglege utgreiingar skal presenterast på ein forståeleg måte.

Kven skal vi snakke med?

- Innbyggjarar i alle delar av kommunen
- Barn og unge, ungdomsråd og elevråd
- Eldre og eldreråd
- Råd for menneske med nedsett funksjonsevne
- Politiske utval
- Grunneigarar, bønder
- Fiskeri-, hamn og havbruksnæringar
- Handels-, industri-, byggjenæringar, bustadutviklarar
- Reiselivsnæringa
- Lag, organisasjonar, idrettsråd, kulturorganisasjonar
- Natur- og miljøorganisasjonar
- Regionale og statlege styresmakter
- Nabokommunar
- Kommunale tenesteområde

Grupper med behov for særskild tilrettelegging:

Barn og unge

Særleg aktuelle metodar er:

- barnetråkk eller digital kartlegging
- opplegg i undervisninga
- møte med elevråd og ungdomsråd
- verkstader om møteplassar, skuleveg, aktivitet, tryggleik

Eldre

Særleg aktuelle tema er:

- aldersvenlege møteplassar
- tilgjenge til handel og tenester
- universell utforming
- gangveggar og transport
- tryggleik og tilgang til natur

Personar nedsett funksjonsevne

Særleg aktuelle tema er:

- universell utforming
- mobilitet og transport
- offentlege rom
- friluftsliv og aktivitet

Medverknaden følger planprosessen

Fase 1: Utarbeide planprogram

Fase 2: Utarbeide planforslag

Fase 3: Høyring og offentlig ettersyn

Innhente:

- Kartlegging av eksisterande kunnskap
- Arbeidsverkstad utval, orientering politisk møterunde

Informere:

- Kunngjering oppstart og høyring av planprogram

Innhente:

- Digital informasjonsside og innspelsløysing
- Temaverkstader
- Geografiske byggedialoger
- Arealinnspel
- Opplegg for barn og unge, møte, barnetråkk mm.
- Dialog med regionale og statlege styresmakter
- Interne tverrfaglege verkstader
- Politiske verkstader
- Regionalt planforum

Bearbeide:

- Systematisere og vurdere innspel
- Utarbeide eit samla innspelsregister
- Vurdere behov for målretta dialog med særleg berørte aktørar

Innhente:

- Offentleg høyring av planforslaget
- Ope informasjonsmøte, fast kontordag
- Digital presentasjon av plankart og føresegner
- Møte med råd og utval, regionale styresmakter og særleg berørte partar

Bearbeide:

- Vurdere høyringsinnspel, samanstill og kommentere høyringsinnspela
- Vurdere behov for ny eller avgrensa høyring
- Publisere vedteken plan og oppsummering av resultatet frå medverknaden

Døme på ulike aktivitetar for medverknad

Kommunikasjon

Gjere informasjon tilgjengeleg:
Verktøy for å sikre at informasjon om arbeidet er lett tilgjengeleg for ulike samfunnsgrupper.

Nettside

Sosiale media

Intranett

SMS

Skule/barnehage

Politiske møte

Info. video

Lokale avisar

Kunnskap

Innhenting av informasjon:
Verktøy for å sikre nødvendig kunnskapsgrunnlag i samfunnsdialogen.

Spørjeskjema

Interessentanalyse

Tenestereise

Barnetråkk

Åpent kontor

Kartløysing

Rapportar og utgreiingar

Samskaping

Dialog og samarbeid:
Verktøy for å styrke dialog, samarbeid og legge til rette for samskaping.

Politiske arbeidsverkstad

Framtidsbilete

Offentleg høyring

Arbeidsverkstad

Bygdemøte

Feltarbeid

Dig. inspel

Intervju

Informasjon og kommunikasjon

Informasjon om planarbeidet skal samlast på kommunen si nettside. Sida vil innehalde:

- kort forklaring av kva arealdelen er
- kva spørsmål planen skal ta stilling til
- framdriftsplan og fristar
- kartløysing for innspel
- møteoversikt
- samandrag frå medverknadsaktivitetar
- oversikt over politisk behandling
- kontaktinformasjon
- informasjon om korleis innspel blir handsama

Ein vil ta i bruk fleire kanalar for å sikre at informasjonen er tilgjengeleg for flest mogleg, til dømes:

- kommunen si nettside
- sosiale media
- lokalavis
- direkte utsending til lag, organisasjonar og registrerte partar
- informasjon gjennom skular, bibliotek
- infotavlar på lokale møteplassar
- politiske møte og råd

Sentrale tema

Oppsummert ved hjelp av KI

1. Nærings- og reiselivsutvikling

Døme på målgrupper

- Eksisterande og framtidige næringsaktørar
- Reiselivsaktørar
- Destinasjonsselskap og besøksforvaltning
- Natur-, friluft- og kulturmiljøinteresser

Døme på aktuelle metodar:

- Næringsverkstad
- Digital kartløyning om næringsareal og arealreservar
- Intervju med nøkkelveksemdar

Døme på relevante spørsmål:

- Kva typar næringsareal vil kommunen trenge framover?
- Kva næringsområde kan utnyttast betre?

2. Sentrums- og bustadsutvikling

Døme på målgrupper

- Innbyggjarar i ulike tettstader, bygder og grender
- Ungdom, eldre og personar med nedsett funksjonsevne
- Grunneigarar, bustadutviklarar og byggjenæring
- Handels- og tenestenæringar

Døme på aktuelle metodar:

- Senter og bygdeverkstad
- Digital kartløyning
- Intervju med grunneigarar om fortetting og transformasjon

Døme på relevante spørsmål:

- Kva behov har bygdene og grendene?
- Kva gjer stader attraktive for ulike grupper?

3. Samfunnstryggleik og beredskap

Døme på målgrupper

- kommunal beredskapsleiing
- brann og redning, politi, helse
- NVE og andre relevante fagstyresmakter
- grunneigarar og lokalkjende
- Frivillige organisasjonar

Døme på aktuelle metodar:

- Arbeidsverkstad om kritisk infrastruktur

Døme på relevante spørsmål:

- Risikoområder som ikkje framgår av dagens kart?
- Kva areal må sikrast for beredskap?

4. Infrastruktur og energi

Døme på målgrupper

- fagmiljø for vatn, avløp, veg
- utbyggjarar og næringsliv
- beredskapsaktørar
- nabokommunar og regionale infrastruktureigarar
- Grunneigarar, landbruk, utbyggjarar
- regionale og statlege energistyresmakter

Døme på aktuelle metodar:

- kommunal tverrfagleg verkstad
- kartløyning om kapasitet, flaskehalsar

Døme på relevante spørsmål:

- Kvar er det ledig kapasitet i eksisterande infrastruktur?
- Kvar er det store kapasitetsutfordringar?

Sentrale tema

Oppsummert ved hjelp av KI

5. Naturforvaltning

Døme på målgrupper

- natur- og miljøorganisasjonar
- landbruk og grunneigarar
- friluftslivsorganisasjonar
- reiselivsnæring
- fagstyresmakter og forvaltarar

Døme på aktuelle metodar:

- Tematisk arbeidsverkstad
- Kartløyning

Døme på relevante spørsmål:

- Kvar ligg særleg viktige eller sårbare naturområde?

6. Kultur, kulturarv, friluftsliv og idrett

Døme på målgrupper

- Idrettslag, friluftslivsorganisasjonar
- barn, unge og eldre
- Kulturmiljø, historielag
- reiselivsaktørar
- Politiske råd

Døme på aktuelle metodar:

- Tematisk arbeidsverkstad
- barnetråkk eller tilsvarande kartlegging
- kartlegging av friluftsliv, turruter og aktivitetsområde

Døme på relevante spørsmål:

- Kva kulturmiljø og landskap er særleg viktige lokalt?
- Kva areal treng lag, organisasjonar og idretten?

7. Strandsone

Døme på målgrupper

- grunneigarar
- Båt, hamn- og sjørelaterte næringar
- friluftslivs- og naturorganisasjonar
- barn og unge

Døme på aktuelle metodar:

- Tematiske arbeidsverkstader
- digital kartløyning av bruk, verdier og konflikter
- dialog naust, småbåtanlegg
- kartlegging av ferdselsmoglegheiter og tilkomst til sjø

Døme på relevante spørsmål:

- Kvar er strandsona viktig for ferdsel, opphald, bading og friluftsliv?